

Hva er Nordisk Folkeriksdag/folkemøde?

Idégrunnlag

Nordisk Folkeriksdag er et idé- og møteforum for samfunnsbevisste mennesker som er kritiske til EU-systemet, som er for stort og ustyrlig. Som motsats til EUs markedsstyrte vekst- og konkurransemodell ønsker vi et bredere og tettere nordisk samarbeid. Det er naturlig og nærliggende. I de nordiske landene har vi lange tradisjoner for folkelige bevegelser og folkeopplysning, solide fagforeninger, likestilling på mange plan og demokratiske ordninger og institusjoner. Folkestyret er grunnfestet. Den nordiske velferdsmodellen som er solidarisk skattefinansiert og omfattende, er beundret i andre land. Det fremtidssamfunnet som Folkeriksdagen arbeider for, har mer medmenneskelighet og mindre jag etter penger og profitt. Fritt Norden og Folkeriksdagen er også mer opptatt av globale spørsmål omkring miljø, og en rettferdig fordeling av jordens ressurser, enn det EU synes å være.

Organisering

Nordisk Folkeriksdag er en samling for ”grasrøttene”. Det er en åpen og inkluderende samling av personer som ønsker ny kunnskap og debatt om aktuelle spørsmål, EU-relaterte eller ikke. I de ca. fire dagene en Folkeriksdag varer, kan deltakerne oppleve dyktige foredragsholdere (da. ”oplægsholdere”) og seriøs diskusjon og rikelig tid til kulturinnslag. Folkeriksdagene blir ofte en blanding av konferanse og et idéverksted. Her er ingen delegater, hver deltaker representerer bare seg selv. Under en Folkeriksdag praktiseres det nordiske fellesskapet på hverdagsplanet! Det er ni nordiske nasjoner: Statene Danmark, Sverige, Norge, Finland og Island, og de selvstyrende regionene Færøyene, Grønland og Åland, og den samiske nasjon. Under en Folkeriksdag er alle disse ni nasjonene velkomne stemmer (sv. ”røster”) i den ”nordiske familien”.

Historikk

Nordisk Folkeriksdags-samlingen går på omgang mellom landene. Vertslandet har et stort arbeid og ansvar, og de andre landene kommer til hjelp i planlegging og gjennomføring. Folkeriksdagene har nå en

lang historie. De første fant sted i Norge (Vega i Nordland i 1990 og Sogndal i 1991). Så fulgte Kungälv, Sverige (1992), Bornholm (-93), Houtskär, Finland (-94), Kalmar, Sverige (-97), Lindsberg, Sverige (-99), Ydby, Danmark (2000), Göteborg (2001), Lillehammer (2003), Grästorp, Sverige (2004), København (2005), Island (2006), Helsingfors (2007), Bergen (2008). Noen av de viktigste temaene har vært bl.a. alternativ/”grønn økonomi”, nordisk bistandspolitikk, Vestnorden, atomkraftsituasjonen i Finland (2007), EU-grunnloven og ØMU (2003). Alle Folkeriksdagene er ulike, og alle har vært meget vellykkede.

Hvem står bak og hvordan startet det?

Da EU-debatten raste i Danmark i 1971-72, kom det til et brudd i danske Foreningen Norden. De EU-kritiske medlemmene brøt ut og dannet Frit Norden-Danmark. Siden har danske Frit Norden arbeidet trofast for økt nordisk samarbeid, selv om landene etter hvert har fått ulike tilknytninger til EU. Foreningen gir ut bladet Frit Norden, med ca. fire nr. i året (forløperen het ”Nordisk Netværk”) som inngår i medlemsavgiften. Bladet anbefales! Danskene sto modell da også Sverige og Norge organiserte seg. Våren 2004 ble

støtteforeningen ”Folkeriksdagens Venner” nedlagt, og arbeidet fortsatte i form av Fritt Norden– Norge. Litt senere skjedde det samme i Sverige, støtteforeningen gikk over til å bli Fritt Norden–Sverige.

Hjemmesiden til Fritt Norden-Danmark, www.fritnorden.dk, gir faktainformasjon om organisering, vedtekter (sv. ”stadgar”) osv. og gir stor plass til programmet til den påfølgende Folkeriksdag. I 2009 er årets Folkeriksdag lagt til Thy i nordvest-Jylland, 30.7 – 2.8, og bærer tittelen ”Norden 2030. Fra fossil nutid til solar fremtid”.

De nordiske landene har så mye til felles (sv. ”gemensamt”) at det er vanskelig å peke på ulikheter av betydning. Og vi behøver hverandre! En allmenn følelse av fellesskap og tilhørighet med våre naboland er svært sterk. Og Nordisk Folkeriksdag er et praktisk uttrykk for denne samhörigheten.

Mari Haaland

Har du lyst til å bli medlem i en Fritt Norden-forening?

Du får informasjon fra:

Fritt Norden-Danmark:

(landssekretær) Niels Uldall,
Ringholmvej 4, 1.th., DK-2700 Brønshøj
38 60 38 19, <uldalljur@yahoo.dk>
og (formann) Jesper Morville,
Christianshvilevej 3, 1.sal,
DK-2920 Charlottenlund
39 63 35 37, <jespermorville@mail.dk>

Fritt Norden-Sverige:

(ordførande) Jørgen Bengtson,
Långholmsgatan 16, 117 33 Stockholm
08-720 20 23, <jorgen@infopress.se>
og (viceordførande) Gunilla Winberg,
Bastugatan 37, 118 25 Stockholm
08-8434 16, <gunri@telia.com>

Fritt Norden-Norge:

(leder) Peter Ørebech,
Skjelnaveien 23, N-9022 Krokeldal
77 67 06 18, <peter.orebech@nfh.uit.no>
og (nestleder) Marianne Westby,
Hoel gård, N-1923 Sørums, N-1923 Sørums,
63 82 15 45, <marianne-westby@gmail.no>

INFO.BROSJYRE

om

Fritt Norden

og **Nordisk Folkeriksdag**

Sommer 2009